
Snad nejznámějším čínským vynálezem je střelný prach. Objeven byl údajně náhodou, když se čínští experimentátoři pokoušeli přijít na recept, jenž by člověku zaručil nesmrtelnost. První písemná zmínka o něm pochází z 10. stol. Je známo, že před uplatněním ve vojenství používali Číňané prach pro výrobu signálních raket a ohňostrojů. Číňané si uvědomovali jeho ničivou sílu, proto tajemství výroby nikomu nepředávali. Na počátku 13. století se jej ukradli evropští obchodníci. O sto let později se začal vyrábět ve velkém. Krátce poté byly zastaralé meče a kuše nahrazeny prvními puškami.

První kompas představoval vozík s figurkou, která nataženou paží neustále směřovala k jihu. Kompas byl nemagnetický a fungoval díky mechanismu ozubených kol, která figurce umožňovala neustále ukazovat k jihu i při změně směru.

Další alternativou byl magnetický kompas, který byl v Číně vynalezen ve 4. století. Jeho princip byl o poznání jednodušší, a je předchůdcem dnešního moderního kompasu.

V roce 2006 objevili archeologové ve čtyři tisíce let starém obydlí poblíž tibetských hranic převrženou misku tenkých nudlí pohřbenou pod třemi metry hlíny. To znamená, že čínští kuchaři předběhli italské a arabské kulináře zhruba o dva tisíce let. Na zmíněném nálezu je pozoruhodné, že podle chemických rozborů jde o stejný typ těsta, které Číňané používají dodnes – mletou směs dvou různých druhů prosa.

První papír byl ve starověké Číně vyráběn už před více jak 5 000 lety z konopné směsi, a nahradil způsob zápisu na tenké bambusové proužky. Konopný materiál byl později nahrazen lněnými a hedvábnými hadry, které byly v procesu výroby napuštěny, a následně usušeny na přímém slunci. Papír dnešní podoby dal světu čínský vynálezce Ts'ai Lun teprve roku 105, kdy vytvořil směs dřevěných vláken a vody, kterou vlisoval do tkané látky. Tkanina nasála z dřevěné drti vlhkost a po uschnutí vznikl první hrubý papírový list. Do Evropy se dostal až ve 12. století díky arabským invazím do Španělska.

Necelých 600 let po objevu papíru dala Čína světu papírové peníze, které jsou užívány dodnes. Jejich úkolem bylo nahradit těžké mince a směnný obchod. Čínské císaře trápil rovněž rapidní úbytek mědi, z níž byly mince vyráběny. Využití papírových peněz oslovilo zejména urozené rodiny, kupce a bohaté obyvatele, kteří tak mohli přenášet i vyšší obnos peněz s minimálním zatížením. Díky snadnému ukrytí v oblečení se navíc snížilo riziko krádeží. Ačkoliv to zprvu nevypadalo, papírové peníze patří mezi největší čínské vynálezy, a využívány jsou dodnes.

Tajemství porcelánu objevili Číňané přibližně 700 let př. n. l., kdy z něj vyráběli zejména nádobí. Ačkoliv nebyly výrobky vizuálně líbivé, bylo nádobí z porcelánu určeno výhradně císaři a jeho dvoru. Do Evropy se porcelán poprvé podíval v roce 1290, kdy ho se svých cest přivezl Marco Polo. Porcelán dnešní podoby vznikl v rukách Číňanů až počátkem 15. století, a v zahraničí představoval luxusní zboží vyvažované zlatem – podobně jako hedvábí.